

74/23 MÜ'MİNÜN SÛRESİ, İLK VE SON ÂYETLERİ (2)

(...dünden devam)

İmam Fahreddîn Râzî, *"Beni anmak için namaz kıl"* âyetindeki emrin, vücut (gereklik) ifade ettiğini söylüyor. "Namazda tamamen gaflet içinde bulunan kimse, nasıl Allah'ı anmak için namaz kılmış olur?" diye soruyor. Ve bu konuda Hz. Peyğamber'in:

"Namazı kendisini fuhuştan, çirkin ve kötü işlerden menetmeyen kimse, Allah'tan uzaklaşmaktan başka bir şey elde etmez"

(İbn Hanbel, Zühd'de İbn Mes'ûd'dan mevkûfen; İbn Cerîr ise yine ondan merfû'an rivâyet etmiştir (Keşfû'l-hafâ: 2/277).)

"Nice namaz kılan vardır ki, namazından ona yorgunluktan başka bir şey kalmaz"

(İbn Hanbel. Musned: 2/373, 441, İbn Mâce, Siyâm: 21; Dârimî: Rikaka: 12.)
) hadislerini zikrettikten sonra Gazâlî'nin şu sözlerini naklediyor:

"Hadîslerde belirtildiği üzere namaz kılan, Rabbiyle gizli konuşur. Gaflet içinde konuşmak münâcât (gizli konuşma) değildir. Namaz zikir, kırâat, rükû', sükud ve kıyâmdan ibarettir. Zikir, Allah ile gizli konuşmadır. İnsan ya münâcât için zikreder, ya da sırf harfleri ve sesleri tekrarlamak için zikreder. Hiç kimse sırf harf ve sesleri tekrar etmiş olmak için zikretmeyi düşünmez. Çünkü gayesiz olarak harfleri tekrarlamamanın bir anlamı yoktur. Demek ki insan, münâcât için zikreder. Ancak dil gönülde bulunanı söyler, söylediğini de bilinçli söylerse münâcât olur. Şimdi kişi, bilinçsiz olarak "Bizi doğru yola ilet"

dem ekle ne istemiş olur? Çünkü bir şey istediğinin farkında olmadan sırf kelimeleri tekrar etmiştir, kalbi gaflet içindedir. Bundan dolayı namazda saygı, huşû' olmayınca namaz, sırtın ve başın hareketinden ibaret kalır." (

Mefâtîhu'l-ğayb: 23/78; İhyâ: 1/143)

İşte namazın esası huşû' olduğundan dolayı yüce Allah, önce mü'minlerin, namazı huşû' ile kıldıklarını ve sonra da namazlarına devam edip onu hiç bırakmadıklarını bildiriyor. Çünkü huşû'suz namazın, bir önem ve anlamı yoktur.

Lağv: Her türlü boş, saçma söz ve işlerdir. İşte mü'minler böyle boş lâflarla vakit geçirmezler. "O

nlar ki yalana şâhidlik etmezler

(yalan konu-şulan yerlerde bulunmazlar),

boş lâf(konuşanlar)a rastladıklarında vekar ile (ora
dan)

geçip giderler"

(

Furkan: 72)

âyetinde belirtildiği

üzere

bu

türlü

boş lâflara dalanlara rastlayınca onlarla beraber lâfa dalmaz, böyle söz ve işlere iltifat etmezler.

(devamı yarın..)